

»Pravi Jernej. Gotovo le še ni. Morda je bil samo ranjen. Torej če pride nazaj — jo vzame, kaj ne? In vendar ne bo hodil v tujo hišo ponjo! — Če je pa res padel, ali če pade — Vas mora pač boleti, da bi se Vaša klatila po svetu.«

»Kar sem rekel, sem rekel. Le pustiva to reč, sicer Vam koj z voza poskočim.«

Župnika je grabila Golobova trma in molčala sta do doma. Tamkaj pred župniščem mu je še enkrat omenil:

»Golob, lepo Vas prosim, premislite si!«

»Lahko noč,« je rekel Golob in naglo odšel.

Župniku pa se ni ta večer nič kaj prav ljubilo večerjati. (Dalje.)

Pravljica.

»Biló je nekda j . . .« — davno že minilo: pri zvezdah sestrâh duh je vasoval in v morje se potapljal je življenja, da svetlih bi si biserov nabral.

»Biló je nekda j . . .« Zarjam duh je peval, nočem sijal je, ni temin se bal, na krilih vihre k solncu je hiteval in bil ponosen, kot ciganski kralj.

Zdaj — mrtvo vse, ugasnil je moj čas, zdaj v dušo trudno lije črna noč: uklel nekdo je maj cvetoči v mraz, ukral nekdo je dneva žar pojoč.

Zdaj sem berač in prosim vbočajme pri bogatinih, ki pomlad imajo, ki ni se jim še mraz vsesal v srce, ki zarje jim v očeh še plapolajo.

Milan Kuret.

La Divina Commedia.

Prevel in razložil J. D.

Drugi del: Vice.

Spev XII.

Slike kaznovanega napuha. — Prihod do prelaza v drugi krog. (Izbris prvega P.)

Spevi X., XI. in XII. pojó o kaznih prvega kroga Vice, t. j. o kaznih za grehe napuha. Proti koncu XI. speva smo videli, kako se je Dante sklonil k spokornikom tega kroga, težko se upogibajočim pod silnimi tovari, in poslušal pripoved miniaturista Oderisija. V začetku XII. speva ga Vergil opomni, da treba iti dalje. Dante rad uboga, njegova duša je po vsem tem, kar je (v X. in XI. spevu) videla in slišala, za zmerom ozdravljena greha napuha. Prim. XII., 7 nsl. (Sploh ima vsa Komediâ namen: človeka po notranje preobraziti, očistiti, osvoboditi; v tem oziru zasluži označbo: epos o notranjem človeku.) Ko dalje gresta, opozori Vergil na slike v tlaku. Dante gre in jih ogleduje. Vidi jih tri četvorice (3×4) in za temi še eno, trinajsto. (Zanimivo je, kako se teh 13 tercijn pričinja: prva četvorica, vv. 25., 28., 31., 34., z glagolom »tam videl sem« [vedea], druga četvorica, vv. 37., 40., 43., 46., z vzklikom »O«, tretja, vv. 49., 52., 55., 58., pa zopet z glagolom »kazala . . .« [mostrava]; 13. tercina [vv. 61. nsl.] slednjič pa je sestavljena iz vseh prejšnjih treh začetkov. Kdo ne vidi v tem nekakšne slutnje ali osnutka tiste umetnine, katera je pozneje v sonetnem vencu dosegla svojo končno obliko? Na vsak korak se vidi, da Dante ni le veliki mojster vsebine, ampak tudi oblike.) Prehodivši vse te podobe v tleh Dante občuduje umetnika — Boga; potem pa

ironično veli ošabnežem, naj le nikar ne gledajo slik kaznovanega napuha, da ne bodo zagledali, kam jih pelje njih pot. (Vv. 1.—72.) — V tem sta se približala vhodu v drugi krog. Anđel jima pokaže ozko stolbo, v katero naj vstopita. Še prej pa se s perutnico dotakne pesnikovega čela in izbriše en P, vsled česar se čuti Dante čudovito olajšanega. (Vv. 73.—136.)

Vštric z dušo šel sem ono obteženo,
kot v jarmu vol ob volu, nizko glavi,
dokler mi to biló je dopuščeno;

- 4 a ko mi mojster blagi dé: »Ostavi
ga samega! Naprej! Tu vsak sam gleda,
kâk čoln svoj z jadri, vâsli kvišku spravi!«
- 7 vzravnam se zopet koj po tej besedi
k pokončni hoji; niso pa iz glave
nič več mi šli ponižnosti izgledi.
- 10 Za mojstrom tâk sem šel brez obotave;
da tovorov ne nosiva, spoznati
po hoji se je dalo brez težave.
- 13 Pa mojster dé: »Okó naj gleda v tla til
Ker manj utruđi vsaka pot korake,
čim vidiš, kam ti stopijo podplati.«
- 16 In kot v cerkvah podzemske vidiš rake,
na pločah pa jim slike in napise,
slaveče spodaj shranjene mrtvake
- 19 (in mnogo solz ondukaj potoči se,
če srce plemenito, prebodeno
z ostjó spomina, v žalosti topi se),